

JORDBRUKSBYRÅN INFORMERAR NR 1, 2020

Europa investerar i landsbygdsområden
Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling

Jordbruksbyrån vid Ålands landskapsregerings näringsavdelning sköter de frågor inom landskapsregeringens ansvarsområde som har med jordbruket på Åland att göra. Frågor som jordbruksbyrån arbetar med är bland annat strukturstöd (miljö-, LFA-, investerings- och startstöd), ekologisk produktion och växtskydd.

Ny växtskyddsförordning

Den 14 december 2019 började EU:s växtskyddsförordning (2016/2031) tillämpas i alla EU-länder. De största förändringarna rör klassificeringen av växtskadegörare, användning av växtpass, egenkontroll samt import av växter från länder utanför EU. Ändringarna rör både företag och konsumenter.

Kraven skärps vid import av växter och växtdelar från länder utanför EU. Målet är att skydda EU mot skadegörare som kan spridas genom internationell handel. Som en följd av klimatförändringen finns det risk för att nya skadegörare sprids till och etablerar sig i nya länder.

I den nya lagstiftningen klassificeras växtskadegörarna i andra kategorier än tidigare:

- *EU-karantänskadegörare* är skadegörare som är betydande inom hela EU (till exempel svampsjukdomen *Gibberella circinata*)
- *karantänskadegörare för skyddad zon* är skadegörare som är betydelsefulla för vissa områden, och får inte föras in eller spridas i området (till exempel päronpest)
- *prioriterade skadegörare* som är de skadligaste skadegörarna och som inte har konstaterats, eller har obetydliga och oregelbundna förekomster, inom EU (till exempel tallvedsnematod).
- *kvalitetsskadegörare* är skadegörare som försämrar skördens kvalitet och storlek vilket medför ekonomiska förluster (till exempel häxkvast fytoplasma).

Numera ska alla växtarter inom EU förses med växtpass, så att eventuella skadegörare lättare kan spåras. Vid import från länder utanför EU krävs sundhetscertifikat för alla levande/färska växter och växtdelar, även för frukter och grönsaker. Kravet på sundhetscertifikat gäller även då man som privatperson önskar ta med sig souvenirer i form av växter och växtdelar från länder utanför EU (gäller även Kanarieöarna, Ceuta, Melilla, Guadeloupe, Franska Guyana, Martinique, Mayotte, Réunion, Saint-Barthélemy och Saint-Martin).

Kontaktperson: Annika Hollsten, tel. 25 293

e-post: annika.hollsten@regeringen.ax

Internationella växtskyddsåret 2020

På Jord- och skogsbruksministeriets initiativ firas i år det internationella växtskyddsåret, "International Year of Plant Health 2020". Målet med temaåret är att öka allmänhetens, branschaktörernas och beslutfattarnas kunskaper om växtskyddets betydelse, med tanke på FN:s mål för hållbar utveckling.

Det här initiativet passar bra ihop med arbetet med den hållbara livsmedelsstrategin då växtskadegörare kan orsaka betydande ekonomiska förluster, försämra skördevolymen och -kvaliteten och därmed också tillgången på mat. Årligen går 20–40% av den globala skörden förlorad på grund av växtskadegörare. Detta motsvarar årliga kostnader på cirka 200 miljarder euro.

Gällande växtskadegörare är situationen på Åland och i hela Finland god. För att den statusen skall hålla är det viktigt med information och förebyggande åtgärder.

Det internationella växtskyddsåret invigdes 2.12.2019 i Rom. Temaåret inleddes i januari och kulminerar i en internationell konferens om växtskydd i Helsingfors 5–8 oktober 2020. Även på Åland uppmärksammas temaåret, bland annat genom att Jordbruksbyrån deltar som Plåpp Åpp under Åland Grönskar 23–24 maj. Då ligger fokus på växtskydd och vikten av sunda plantor.

Hemsida för det internationella växtskyddsåret (på engelska):

<http://www.fao.org/plant-health-2020/en/>

Fram till måndagen den 15 juni 2020 pågår en fototävling, öppen för alla som fyllt 18 år:

<http://www.fao.org/plant-health-2020/photo-contest/enter-the-contest/en/>

Kontaktperson: Annika Hollsten, tel. 25 293, e-post: annika.hollsten@regeringen.ax

Växtskyddsutbildning och växtskyddsexamen

Ålands hushållningssällskap och Ålands landskapsregering ordnar ett tillfälle att gå kurs i hantering av växtskyddsmedel samt att avlägga växtskyddsexamen. Examen är obligatorisk för alla som i arbetet använder växtskyddsmedel. Kursen, som hålls av Joachim Regårdh, kostar 50 € + moms. Examen är gratis.

Plats: Ålands landsbygdscentrum

Tid: torsdagen den 27 februari kl. 9.30 – ca. 12.30, examen beräknas börja ca. kl. 12.00

Anmäl dig till Marie-Louise Holmberg, tel. 25 274

eller marie-louise.holmberg@regeringen.ax **senast måndagen den 24 februari**

Meddela om du deltar i både kurs och examen, eller endast obligatorisk examen.

Vill man studera på egen hand och bara avlägga examen, finns en webbaserad kurs på:

https://tukes.fi/sv/vaxtskyddsmedel/story_html5.html

Efter kurs och examen finns det möjlighet att, till självkostnadspris, äta lunch på Fananamma (före detta skolmatsalen). Personalen i köket vill gärna veta ungefärligt antal lunchgäster – meddela därför i samband med anmälan om du äter där.

OBS! Många avlade växtskyddsexamen under hösten 2015. Kolla på ditt examensintyg när sista giltighetsdagen för din del är. Fundera om du behöver uppdatera din examen redan nu, eller om det kan vänta till vårvintern 2021 då nästa utbildnings- och examenstillfälle hålls.

Kontaktperson: Annika Hollsten, tel. 25 293

e-post: annika.hollsten@regeringen.ax

Stödsammandraget skickas inte längre per post

Landskapsregeringen skickar inte längre ut stödsammandrag till gårdarna. Även Livsmedelsverket har slutat posta stödsammandrag från och med år 2020. Tidigare har stödsammandragen över det föregående årets utbetalningar postats till gårdarna varje år vid månadskiftet januari–februari.

I Vipu-tjänsten kan du se motsvarande uppgifter som i stödsammandraget. Uppgifterna om utbetalda stödbelopp samt om eventuella återkrav, utmätningar och förpantningar syns genast när stödet är betalt.

Information om hur du hittar sammandraget via Vipu-tjänsten finns här:

https://www.regeringen.ax/sites/www.regeringen.ax/files/attachments/page/stodsammandrag_i_vipu.pdf

I Viputjänsten ingår tills vidare inte uppgifter om sådana återkrav som har betalats med inbetalningskort (faktura) eller drivits in genom utmätning. I tjänsten saknas också uppgifter om överbetalda belopp som betalats tillbaka till stödmottagaren samt om kvittningar av stödbetalningar som hänfört sig till återkrav och som har annullerats och återbetalats till stödtagaren. Om något av de ovan nämnda gäller din gård, kommer du att få ett stödsammandrag på posten ännu för stödåret 2019.

Kontaktperson och hjälp vid utskrift: Thomas Svahnström, tel. 25 295

e-post: thomas.svahnstrom@regeringen.ax

Vinterkontroll

Vinterövervakningen är nu i full gång. Inför övervakningen skickar jordbruksbyrån ett brev till gården och begär in dokumentation, till exempel skifteskort, beteskort och markkarteringsresultat. Ett övervakningsprotokoll skickas efter handläggning till jordbrukaren.

Kontaktperson: Charlotta Granqvist, tel. 25 277

e-post charlotta.granqvist@regeringen.ax

Anmälan om djurantal 2019

Kompensationsbidragets husdjursförhöjning, ersättningen för ekologisk husdjursproduktion och ersättningen för balanserad användning av näringsämnen till husdjursgård beviljas för år 2019 utgående från antalet djur på gården 1.1. – 31.12.2019.

Kompensationsersättningens husdjursförhöjning och ersättningen för balanserad användning av näringsämnen till husdjursgård kan beviljas till en gårdsbruksenhet på vilken det i genomsnitt finns minst 0,35 djurenheter per hektar åkermark. Ersättningen för ekologisk husdjursproduktion beviljas som ett förhöjt stöd för den foderareal som motsvarar 1 djurenhet per hektar (inget krav på djurtäthet).

Stödförvaltningen får uppgifterna om antalet nötkreatur, får, getter och svin (registerdjur) som finns i din ägo direkt ur djurregistren under våren 2020. Bedömer du att djurtätheten på din gårdsbruksenhet blir uppfylld med registerdjuren behöver du inte göra en anmälan om djurantal. Observera att stödberättigande dagar endast samlas för djur som du har i din besittning. När ett djur har utgått ur din besittning har det slutat samla stödberättigande dagar.

Har du på din gård dessutom haft **fjäderfä, hästar eller ponnyer** under perioden 1.1. – 31.12.2019 och vill att dessa ska beaktas vid beräkningen av antalet djurenheter på din gård måste du anmäla hur många djur du haft. För varje häst eller ponny måste du dessutom ange individuella uppgifter (hästens/ponnyns namn, UELN- eller registernummer samt i vems besittning djuret har varit under räkningstiden). Du kan endast anmäla sådana hästar eller ponnyer som är i din egen besittning eller som du äger eller besitter tillsammans med en familjemedlem.

Lämna även in en djuranmälan om du är delaktig i en sammanslutning som bedriver husdjursproduktion och du vill att sammanslutningens djur beaktas när djurtätheten för kompensationsersättningens husdjursförhöjning beräknas för en gård som du bedriver separat från sammanslutningen. Anmälan om antalet djur ska göras **senast 17.2.2020**.

Du kan göra anmälan **elektroniskt via Viputjänsten**. Anmälan kan också göras på papper på Landsbygdsverkets blankett 461 *Anmälan om djurantal 2019*. Blanketterna med ifyllningsanvisningar finns att få via: <https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/lomakkeet/sv/461sv.pdf>. Blanketten ska lämnas till *lantbrukssekreteraren*.

Kontaktperson: Thomas Svahnström tel. 25 295
e-post: thomas.svahnstrom@regeringen.ax